

Andreja Hazabent
Učiteljica angleščine in nemščine
OŠ Danile Kumar, Ljubljana

**Recenzija učbeniškega kompleta za angleščino
kot prvi tuji jezik v devetem razredu devetletne osnovne šole
PROJECT 5, 3. izdaja**

Učbenik: Hutchinson, Tom, 2008. Project 5. Third edition. Oxford: Oxford University Press.

Delovni zvezek: Hutchinson, Tom, 2008. Project 5. Third edition. Oxford: Oxford University Press.

Priročnik za učitelje: Hutchinson, Tom, 2008. Project 5. Third edition. Oxford: Oxford University Press.

Ljubljana, marec 2017

PROJECT 5 THIRD EDITION vsebinsko, jezikovno in organizacijsko nadaljuje, kar so zasnovali že *Project 1*, *Project 2*, *Project 3* in *Project 4*. Namenjen je učencem, ki se že dobro izražajo v pretekliku, sedanjiku in prihodnjiku, znajo snovati daljše pisne izdelke, poslušati kompleksnejša besedila ter imajo dobro razvite bralne spretnosti.

Glede na določeno težavnostno jezikovno stopnjo, način obravnave jezikovnih struktur, tematska področja, medkulturnih in medpredmetnih vsebin, kakor tudi možnosti za razvijanje nacionalnih vsebin ugotovimo, da je učbenik usklajen z Učnim načrtom za prvi tuji jezik (angleščina) v devetletni osnovni šoli (v nadaljevanju UN) in je primeren za poučevanje v 9. razredu devetletne osnovne šole.

PROJECT 5 Third edition sestavlja:

- **učbenik (*Student's Book*)**, ki ponuja teme, strukturo jezika in različne aktivnosti za učenca, ki omogočajo jezikovni napredek
- **delovni zvezek (*Workbook*)**, ki je namenjen utrjevanju znanja ter je podpora učbeniku. Vsebuje tudi **CD**, na katerem so zvočni posnetki nekaterih vaj iz delovnega zvezka.
- **učiteljev priročnik (*Teacher's Book*)**, ki se slikovno in vsebinsko pokriva z učbenikom in ima dodane dnevne učne priprave. Vsebuje tudi dodatni **Multi-ROM**, na katerem so dodatni materiali za učitelje;
- **CD s testnimi nalogami za učitelja (*Test Builder*)**; dodatni materiali za uporabo pri pouku z možnostjo kopiranja;
- **DVD**, ki daje podporo kulturnim in medpredmetnim temam z video posnetki in dejavnostmi za učence;
- **audio posnetek besedil** iz učbenika na CDju (***Class CD***) in dodatna gradiva za učitelje na spletu.

UČBENIK

I. Splošni del

Učbenik se začne s kratkih uvodnim ponovitvenim sklopom, ki mu sledi šest tematsko različnih sklopov: Težave, Prihodnost, Tveganja, Ali lahko vprašam...?, Kupovati in prodajati, Protest. Vsak tematski sklop pa je nadalje razdeljen na štiri manjše teme, ki se navezujejo na osnovni tematski sklop. Znotraj tematskega sklopa se prepletajo aktivnosti, ki razvijajo besedišče (*vocabulary*), jezikovno pravilnost (*grammar*) ter komunikacijske, bralne, slušne veščine in veščine pisnega sporočanja (*skills*). Temu sledita še dve strani namenjeni uporabi jezika v širšem kontekstu, in sicer kulturna stran (*Culture*) ter stran namenjena medpredmetnim povezavam (*English Across the Curriculum*). V zaključku vsake enote je povzetek vsebine v obliki nalog za preverjanje usvojenega znanja (*Progress check*). Vsaka enota pa se zaključi z aktivnim prispevkom učenca v obliki projekta (*My Project*), ki se vsebinsko nanaša na predelano snov. Za sprostitev, igro, zabavo in tudi nadgradnjo znanja pa je zadnje dejanje enote v obliki pesmi (*Song*).

II. Uresničevanje operativnih ciljev in vsebin

Osnovni cilj pri razvijanju jezikovnih zmožnosti v angleščini je, da učenci postanejo samozavestni, suvereni, spretni in učinkoviti uporabniki angleščine, kar lahko dosežejo preko razvijanja naslednjih veščin:

- Poslušanje in slušno razumevanje
- Branje in bralno razumevanje
- Govor in govorno sporočanje ter sporazumevanje
- Pisanje in pisno sporočanje ter sporazumevanje

Učbenik *Project 5 third edition* je oblikovan tako, da ponuja možnosti za uresničevanje z Učnim načrtom določenih veščin.

Poslušanje in slušno razumevanje

Znotraj že omenjenih šestih tematskih sklopov se učenci srečujejo z različnimi tipi poslušanja in slušnega razumevanja, ki so praviloma podprti tudi s tekstovno podlago, kateri lahko učenci med poslušanjem sledijo. Postajajo pa slušna besedila vedno bolj zahtevna in vedno več je nalog, kjer besedilne opore ni več, kar je glede na stopnjo znanja nujno.

V prvi vrsti slušna podpora omogoča učencem uvod v novo temo, kjer se predstavi uvodno besedišče. Ta slušna podpora je kljub že višji stopnji znanja angleščine še vedno dobrodošla in za nekatere celo nujna, saj je včasih posnetek lahko edini vir pravilne izgovorjave. Slušna podpora pa se kot rečeno še vedno pojavlja pri besedilih in foto-zgodbah, kar učitelji omogoča, da glede na cilje učne ure iz daljših besedil ustvari slušno razumevanje, da učencem ponudi oba kanala (slušni in vizualni) ali pa da izbere zgolj bralno podlago. Glede na zahtevnost nekaterih besedil so še vedno dobrodošle vse tri možnosti. Prav tako tak način omogoča enostavnejšo notranjo diferenciacijo, pri čemer šibkejši učenci lahko uporabljajo še besedilno podlago, jezikovno bolj spretni pa skušajo brez nje. Nadalje pa tak način izbire ugotovi tudi različnim učnim stilom, kar pomeni, da izrazito slušni učenci ne potrebujejo vizualne podpore, medtem ko izrazito vizualni tipi težko sledijo slušnim delom tudi če je njihova stopnja znanja jezika visoka.

Tematski sklop *Introduction* se prvič v seriji *Project third edition* odpre s slušno predstavitvijo oseb, ki jih bodo učenci srečevali v učbeniku. Slušni posnetek je daljši in tudi zahtevnejši, kot smo jih vajeni, kar je za zaključne razrede osnovne šole tudi primerno. Nivo slušnega razumevanja je praviloma izredno visok in *Project 5 third edition* ponuja ravno to.

V enoti *Problems* se poslušanje poleg že omenjenega osredotoči predvsem na pridobivanje novih, dodatnih informacij v obliki poslušanja radijske oddaje ter pripovedovanja zgodb. Preverjanje slušnega razumevanja učenci lahko opravijo v pregledu snovi *Revision*.

Poleg že omenjenih stalnic v učbeniku, je ena izmed njih tudi pesem na koncu vsake enote, ki kljub temu, da ponujajo različne tipe nalog in usmerjajo poslušanje besedil, služijo primarno zabavi ter sprostitvi. Na tem nivoju najdemo vse več popularnih pesmi in ne več pesmi, ki so ustvarjene za učenje, kar je za to stopnjo učencev vsekakor prednost in pripomore k večji motivaciji.

V naslednjih tematskih sklopih se vzorec in vloga poslušanja ponavlja, učenci se seznanijo z različnimi situacijami, ki jih poslušajo, kot so: rezultati osebnostnega kviza (*Make your dreams come true, Are you a survivor?*), telefonsko urejanje terminov (*Changing an appointment*), združevanje slušnega in govornega dela, kjer imajo učenci dialog z osebo na

posnetku, zaključek zgodbe (*The skydiver, Murder at the theatre*), dialogi (*An unusual place to stay*), kupovanje vozovnic (*Buying a ticket*).

Kjer je cilj določene vaje v učbeniku slušno razumevanje, je le-ta naslovljena z »*Listening*«, srečamo pa tudi urjenje več veščin hkrati, kot na primer »*Listening and Speaking*« ali »*Listening and Writing*« ali zgolj »*Comprehension*«. Takšni naslovi omogočajo večjo preglednost učnih ciljev tako za učitelja kot tudi učenca.

Branje in bralno razumevanje

Predstavljena besedila postanejo v *Project 5 third edition* bolj kompleksna, daljša, vendar še vedno prilagojena znanju in stopnji učencev.

»*Comprehension*« je rdeči znak za razumevanje. Skoraj zmeraj sta tukaj dve vrsti razumevanja – slušno in bralno. Kot že omenjeno, je učiteljeva presoja, čemu bo posvetil pozornost.

Besedila, ki pa se jih učenci lotevajo z branjem pa so najstniške foto-zgodbe, kulturne strani z različnimi temami (*Pop music, Education in the USA, Activity centres, Teenagers and money, The English language, Oxford and Cambridge*), teme, ki služijo medpredmetnemu povezovanju (*History: the Silk Road, Biology: body clock, Geography: plate tectonics, Social studies: TV, Economics: money, Politics: government*) in besedila, ki so povezana s celotnim tematskih sklopom. Učenci se znotraj teh srečujejo z različnimi tipi besedil: članki o najstniških temah (*Bullying, How to be successful*), zgodbe (*Be careful what you wish for*), osebnostni vprašalniki (*Make your dreams come true, Are you a survivor?*), odlomki klasične literature (*A Christmas Carol, Romeo and Juliet*), članki naravnih pojavov (*Supervolcano*), odlomki igrane drame (*Murder at the theatre*), zgodovinska ozadja (*A bus ride into the history books*).

Govor in govorno sporočanje ter sporazumevanje

Project 5 third edition uri komunikacijske veščine, ki so jih učenci tekom let pridobivali, sedaj pa so na stopnji, ko jih že dodobra uporablja, a tudi nenehno razvijajo z namenom, da postanejo aktivni govorci angleškega jezika ter razgledani posamezniki, ki lahko v angleščini komunicirajo o katerikoli temi.

Naloge, ki razvijajo govor, so še vedno usmerjene in jezikovno podprte, vendar je tematski prostor vedno širši, a še vedno povezan z osebnimi izkušnjami ter doživljanji učencev. Interakcije med učenci so različne narave; opravljanje raziskav, igranje iger, zastavljanje vprašanj, preverjanje razumevanja, itd.

Urjenje govornih veščin, ki je v učbeniku označeno pod »*Speaking*« praviloma pride na vrsto ob koncu učnih ur neke podteme. Aktivnosti pred govorno nalogo omogočijo učencem, da se opremijo z besediščem ter s pravilnimi in primernimi jezikovnimi strukturami, s katerimi lahko izvede dano aktivnost.

Učenci se skozi učbenik urijo v delanju in vodenju radijskih pogovorov, igranju vlog, izmenjavi lastnih mnenj in prepričanj. Besedišče za pogovore, torej uporabne fraze za vsakdanjo komunikacijo, lahko črpajo v razdelku *Everday English*.

Razvoj govornega sporočanja na nivoju predstavitev teme pa omogoča »Your Project«, zadnja stran vsakega izmed šestih tematskih sklopov, kjer je naloga učencev, da pripravijo projekt, ki ga morajo nato tudi predstaviti. Učenci na tem mestu urijo in razvijajo sposobnosti javnega nastopanja ter uporabljajo jezik kot sredstvo in ne zgolj kot cilj.

Pisanje in pisno sporočanje ter sporazumevanje

Prav tako kot se postopoma razvijajo govorne sposobnosti, se skozi učbenik razvijajo tudi veščine pisnega sporočanja. Na tej stopnji se osredotočimo v samostojne pisne izdelke. V samostojno pisanje usmerjene naloge »Writing« se pojavijo proti koncu vsakega tematskega sklopa.

Razvijanje bolj zahtevnih pisnih izdelkov s pomočjo nalog zbranih pod *Develop your writing*, se v *Project 5 third edition* nadaljuje. V tem delu se učenci naučijo nizati pojasnila oz. razloge, posploševati in izražati nasprotno misli, uporabljati veznike in oziralne odvisnike, spisati uradno elektronsko pošto ter dodajati in nizati misli.

Glede na stopnjo in jezikovne sposobnosti učencev je pristop razvoja orodij za dobro pisno sporočanje smiseln in ustrezen.

Jezikovne strukture

Znotraj učbenika najdemo jezikovne strukture pod naslovom »Grammar«. Kot že pretekli učbeniški kompleti Project, je tudi četrta izdaja izredno sistematična, pregledna in jasna pri uvajanju novih jezikovnih struktur ter postopnem urjenju le-teh. Vizualno so jezikovni poudarki označeni z zeleno barvo, pravila so izpostavljena v okvirčkih in naloge, ki se nanašajo na urjenje jezikovne pravilnosti, so jasno vidne. Vaje se postopno stopnjuje po zahtevnosti in obsežnosti. Prav tako se naloge med seboj nadgrajujejo ter povezujejo že poznane in obravnavane strukture, ki bi jih učenci morali znati uporabiti.

Jezikovne strukture skozi učbenik napredujejo dovolj hitro, da lahko učenci hitro razvijajo jezik, pa vendar dovolj počasi, da se ne izgubijo v poplavi informacij, ki bi učni proces zaustavile. Glede na zahtevnost učne situacije in potrebe po utrjevanju, komplet *Project third edition* ponuja še dodatne materiale in aktivnosti, ki podpirajo obravnavane jezikovne strukture.

Slovnične strukture, ki so v ospredju v učbeniku *Project 5 third edition* so: kratka ponovitev sedanjih, prihodnjih in preteklih glagolskih časov ter določnih in nedoločnih členov, spoznajo pogojne odvisnike, povratno-svojljne zaimke, trpni način povedi in premi govor.

Preglednost, postopnosti in jasnost pri usvajanju slovničnih struktur je še vedno odlika tega učbeniškega kompleta.

Besedišče

V sklopu usvajanja novega besedišča učbenik *Project 5 third edition* nadgrajuje, kar je bilo usvojenega že na predhodni stopnji. Vsak tematski sklop je zastavljen tako, da ponovi že poznano besedišče in ga nadgradi z določenimi bolj specifičnimi besedami oz. besedami, ki nekako smiselno dopolnjujejo že usvojeno.

Učbenik *Project 5 third edition* na tej stopnji nadaljuje sklop besedišča *Everyday English*, kjer se pojavijo izrazi pogovornega jezika angleško-govorečih dežel, ki so uporabne in smiselne

tudi glede na starostno stopnjo učencev. Znotraj razdelka *Everday English* tako najdemo uporabne fraze za pridobivanje pojasnil, izražanje težav, sklepati dogovore, dajati opozorila in nasvete, vljudno nekaj prositi, kupovanje vozovnic in prijaznih vprašanj.

Poleg tega pa lahko učenci svoje znanje poglobijo še znotraj vsakega tematskega sklopa. *Problems* ponuja izraze za opisovanje videza ter osebnosti ljudi, *The future* predstavi poklice, *Risks* opozorila, *Can I ask...?* v ospredje postavi medije, osebnost in frazne glagole, *Buying and selling* predstavi izraze za poslovanje z denarjem.

Besedišče, ki je v enotah predstavljeno, je zmeraj uporabljeno tudi skozi urjenje pisnega sporočanja, govornih spretnosti, slušnega razumevanja ali branja.

Vsebine

Vsebine, ki jih predstavi učbenik *Project 5 third edition*, se skladajo z UN. Učenci se razmišljajo ne več zgolj o sebi, vendar o širših aspektih življenja ter okolja, v katerem živijo. Razmišljajo o medvrstniškem nasilju, najstniških težavah z omejitvami in opozorili, s svojimi ambicijami in možnostmi za uspeh, razmišljajo o naravnih pojavih ter se poglobijo v nekaj klasičnih angleških zgodb, soočijo se z zgodovinskimi dejstvi in se nasmihajo ob skoraj nemogočih zgodbah.

S pomočjo kulturnih vsebin učenci širijo svoja obzorja izven njihovih kulturnih meja. Znotraj teh vsebin pa so vedno pozvani, da iščemo primerjave med angleško-govorečim svetom ter Slovenijo. S tem krepijo zavedanje o podobnostih in razlikah med kulturami in krepijo spoštovanje ter strpnost.

Zato, da pa so učenci zmožni najti podobnosti in razlike med različnimi kulturami, pa morajo v prvi vrsti dobro poznati lastno kulturo. Zato je vpeljava tako imenovanih **nacionalnih vsebin v pouk angleščine** nujna.

Učbenik *Project 5 third edition* ponuja dodatke, ki so vezani zgolj na Slovenijo.

Prva tema *Slovenian customs and traditions Kurentovanje in Ptuj* se osredotoči na slovensko kulturno dediščino, ki jo poznajo vsi učenci, ozadje katerega pa je morda manj poznano. Razmišljanje o tradicionalnih običajih in nošah je dobra zaključna naloga teme, ki ponuja veliko možnosti za nadaljnje debate, izdelke ali nastope.

Naslednji poudarek je na slovenskem mladinskem filmu *Going Our Way*, s katerim se učenci lahko poistovetijo in ki ga lahko primerjajo tudi s tujimi filmi. Naloga, ki sledijo, ostajajo pri filmskem žargonu in se zaključijo s pisanje mnenja ali celo filmske recenzije, kar je stil pisanja, ki ga do sedaj učbenik *Project* še ni ponudil.

Tretja vsebina nadaljuje, kjer je prva tema končala, ter narodno noše nadgradi še z ostalimi nacionalnimi simboli *National symbols Our flag*, s tistim, ki je najbolj viden, to je slovenska zastava.

Zadnja vsebina pa je namenjena dvigu nacionalne zavesti in občutka vrednosti za učence, saj besedilo predstavi pionirske dosežke Slovencev na zelo različnih področjih – od znanosti do zabave *Made in Slovenia*. Učenci so sprva seznanjeni s slovenskimi uspehi, nato jezik in pomen preverijo v nalogah, ki so vezane na oziralne zaimke ter trpni način. Na koncu pa so vzpodbujeni, da razmišljajo o še nekaterih inovacijah na slovenskem prostoru.

Takšne vsebine ponujajo raznovrstne možnosti za nadgradnjo dela in aktivnosti v razredu in vsekakor prispevajo k temu, da ima učenje tujega jezika smisel tudi, če cilji učencev niso življenje v tujini.

DELOVNI ZVEZEK

Delovni zvezek *Project 5 third edition* sledi nalogam in učni snovi v učbeniku in s tem podpira jezik in veščine, ki so zahtevane skozi učbenik. Naloge so jasne in enostavne ter se ne razlikujejo bistveno od tistih v učbeniku, kar daje učencu varno območje za samostojno utrjevanje snovi. Vsaki temi pripada sklop nalog, ki sledi razvijanju veščin iz učbenika.

Prednosti delovnega zvezka se najdejo predvsem v »*Progress check*« zaključnem delu vsakega tematskega sklopa, ki je zasnovan tako, da omogoča samovrednotenje učenca in s tem refleksijo lastnega znanja. Prav tako ponuja delovni zvezek na koncu utrjevanje vsega, kar je bilo v učbeniku predelano, še posebej dobrodošle so vaje pod naslovom »*Extra*«, ki zelo sistematično ponujajo dodatno gradivo za utrjevanje snovi. Te strani so primerne tudi za učence, ki hitreje zaključujejo naloge v času pouka in se lahko z njimi smiselno zaposlijo. »*Extra*« del se osredotoča tako na jezikovne strukture (kjer ponuja naloga za prav vse obravnavane), kot tudi na bralno razumevanje in pisno sporočanje.

Delovni zvezek prav tako ponuja kratek in jasen povzetek vseh obravnavanih jezikovnih struktur, ki je še posebej dobrodošel za domačo delo učencev in nudi možnost hitrega pojasnjevanja struktur.

Slovarček besed je za nekatere učence nepogrešljiv del učbeniškega kompleta, saj lahko preverijo svoje znanje, kot tudi nadoknadijo zamujeno. Dobrodošla je tudi zbirka nepravilnih glagolov ter fonetičnih simbolov.

PRIROČNIK ZA UČITELJE

Priročnik za učitelje je na tem mestu vsekakor nujno predstaviti, saj je njegova struktura zelo uporabna in smiselna. Že sama oblika priročnika, ki je sestavljen iz učbenika na eni strani in dnevnih priprav na drugi strani, je bolj redek primer v svetu učbenikov. Taka struktura daje namreč učitelju možnost, da ima zapiske in snov na enem mestu. Prav tako so pri vsaki temi predstavljena vsa dodatna gradiva, ki jih v okviru teme lahko najdemo v delovnem zvezku ali pa v priročniku. Priročnik nudi nasvete za poučevanje, predlaga vsebino domačih nalog, vsebuje dodatne komunikativne naloge, ki jih je legalno kopirati, zbrane ima rešitve delovnega zvezka ter vsebuje CD z dodatnimi nalogami za preverjanje znanja.

Z učbeniškim kompletom *Project 5 Third Edition* lahko učenec nadgrajuje in širi pridobljeno znanje angleščine s pomočjo jasne strukture, postopnosti napredka, raznolikosti vsebin ter urjenja vseh ključnih veščin, zato ga priporočam kot učbenik za angleščino kot prvi tuji jezik v 9. razredu devetletne osnovne šole.

